

การสำรวจชุมชน : ความรู้และการปฏิบัติด้านอาหารเสริมของมารดา
ที่มีบุตรอายุ 6 เดือน ถึง 3 ปี ในหมู่บ้านฮาริสดี ประเทศเนปาล

นางราดาห์ เดวีแวงเดล (ชากยา)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพัฒนาสุขภาพ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-635-902-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

COMMUNITY SURVEY : KNOWLEDGE AND PRACTICE OF MOTHERS OF
CHILDREN AGED SIX-MONTHS TO THREE YEARS ON SUPPLEMENTARY
FEEDING IN HARISIDDI VILLAGE, NEPAL

MRS. RADHA DEVI BANGDEL (SHAKYA)

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
PROGRAM IN HEALTH DEVELOPMENT
GRADUATE SCHOOL
CHULALONGKORN UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 1996
ISBN 974-635-902-9

Thesis Title : Community survey : knowledge and practice of mothers of children aged six-months to three years on supplementary feeding in Harisiddi village, Nepal.

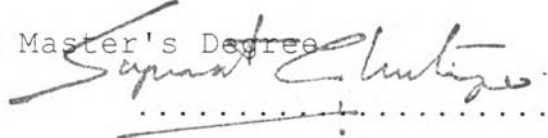
By : Mrs. Radha Devi Bangdel (Shakya)

Programme : Health Development

Thesis Advisor : Assoc. Prof. Kitpramuk Tantayaporn M.D., M.Sc.

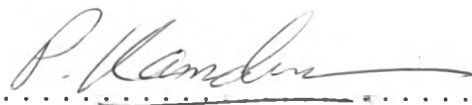
Thesis Co-advisor : Assoc. Prof. Sungkom Jongpiputvanich, M.D., M.Sc.

Accepted by the Graduate School, Chulalongkorn University in Partial Fulfillment of the Requirement for the Master's Degree

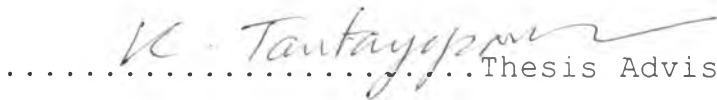


.....Dean of Graduate School
(Prof. Supawat Chutivongse, M.D.)

Thesis Committee



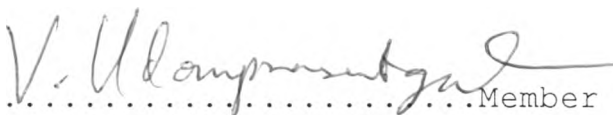
.....Chairman
(Prof. Pirom Kamol-ratanakul, M.D., M.Sc)



.....Thesis Advisor
(Assoc. Prof. Kitpramuk Tantayaporn, M.D., M.S.Ed.)



.....Thesis Co-Advisor.
(Assoc. Prof. Sungkom Jongpiputvanich, M.d., M.Sc.)



.....Member
(Ms. Venus Udomprasertgul, M.Sc.)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

รัตธา เดวีเบงเดล (ชาคยา) : การสำรวจชุมชน : ความรู้และการปฏิบัติด้านอาหารเสริมของมารดาที่มีบุตรอายุ 6 เดือนถึง 3 ปี ในหมู่บ้านฮาริสิตตี ประเทศเนปาล อ.ที่ปรึกษา รศ.นพ. กิจประมุข ตันตยาภรณ์, อ.ที่ปรึกษาร่วม : รศ.นพ. สังคม จงพิพัฒน์วิเศษ, 92 หน้า. ISBN 974-635-902-9

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความรู้และการปฏิบัติด้านอาหารเสริมของมารดา ในหมู่บ้านฮาริสิตตี ประเทศเนปาล พ.ศ.2539 โดยมีประชากรกลุ่มตัวอย่างเป็นมารดา ซึ่งมีบุตรอายุระหว่าง 6 เดือนถึง 3 ปี จำนวนรวมทั้งสิ้น 120 คน การเก็บข้อมูลใช้การสัมภาษณ์โดยผู้สัมภาษณ์ได้รับการฝึกอบรมก่อนปฏิบัติงาน และใช้แบบสอบถาม ซึ่งได้ทดสอบเรียบร้อยแล้ว

ผลของการศึกษาพบว่าความรู้และการปฏิบัติของมารดาด้านการให้อาหารเสริมแก่เด็กเป็นความรู้และการปฏิบัติแบบไม่ถูกต้องสูงกว่าแบบถูกต้อง ส่วนความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับประเภทของอาหารเสริม เป็นความรู้และการปฏิบัติที่ถูกต้องมากกว่าไม่ถูกต้อง และพบว่าความรู้เกี่ยวกับอาหารประเภทถั่วมีความสัมพันธ์กับการศึกษา ที่ P-value .02 การให้ข้าวโอ๊ตต้มกับน้ำหรือน้ำนมเป็นอาหารเสริมอันดับแรก มีความสัมพันธ์กับการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญที่ P-value .03 มารดาที่รู้จักการเตรียมอาหารเสริมอย่างถูกต้องมีมากกว่ามารดาที่รู้อย่างไม่ถูกต้อง และมีการปฏิบัติอย่างถูกต้องมากกว่าไม่ถูกต้อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมข้าวโอ๊ตที่ชั้นเพียงพอและการเตรียมอาหารประเภท กึ่งเหลวสัมพันธ์กับอายุของมารดา ที่ P-value .05 และ .02 ตามลำดับ ส่วนความคิดที่ถูกต้องเกี่ยวกับการให้อาหารบ่อยๆ พบว่ามีมากกว่าความคิดแบบผิดๆ และมารดาได้ปฏิบัติอย่างถูกต้องด้วย ส่วนการให้อาหารทุก 2 ชั่วโมง สัมพันธ์กับอายุของมารดาที่ P-value .05 โดยสรุปมีมารดาจำนวนครึ่งหนึ่งที่แสดงว่ามีความรู้และการปฏิบัติที่ถูกต้อง ใน 3 ประเด็นของการให้อาหารเสริม และมีเพียงประเด็นเดียวที่มีจำนวนมารดาต่ำกว่าครึ่งหนึ่งที่มีความรู้ และการปฏิบัติอย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ : 1 ควรจัดโปรแกรมโภชนาการสำหรับเด็กโดยมุ่งให้ความรู้แก่มารดาที่อายุน้อยอย่างสม่ำเสมอ 2. สนับสนุนให้คนรุ่นใหม่มีความคิดและการปฏิบัติที่ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมที่มีมาแต่เดิม 3. ให้ความรู้เกี่ยวกับประเภทของอาหารเสริมแก่มารดาที่มีอายุมากกว่า 30 ปี ให้มากขึ้น 4. เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการดูแลสุขภาพในท้องถิ่น 5. จัดให้มีสื่อการสอนที่เหมาะสม 6. โปรแกรมการให้ความรู้ด้านโภชนาการควรแนะนำอาหารทางโภชนาการที่ราคาถูก 7. ควรจัดทำแนวทางการให้อาหารเสริมในระดับชาติ

ภาควิชาการพัฒนาสุขภาพ.....
สาขาวิชาการพัฒนาสุขภาพ.....
ปีการศึกษา2539.....

ลายมือชื่อนิติ Kadha Devi Barydel (Shakya)
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา K. Thuliyana
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม S. Janyaputra

C846860 : MAJOR HEALTH DEVELOPMENT PROGRAMME

KEY WORDS: COMMUNITY SURVEY/KNOWLEDGE/PRACTICE/SUPPLEMENTARY FEEDING.

RADHA DEVI BANGDEL (SHAKYA) : COMMUNITY SURVEY : KNOWLEDGE AND PRACTICE OF MOTHERS OF CHILDREN AGED SIX-MONTHS TO THREE YEARS ON SUPPLEMENTARY FEEDING IN HARISIDDI VILLAGE, NEPAL. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. DR. KITPRAMUK TANTAYAPORN M.D., M.S.Ed., THESIS CO-ADVISOR : ASSOC. PROF. DR. SUNGKOM JONGPIPATVANICH M.D., M.Sc. 92 PP. ISBN 974-635-902-9

The study aimed to assess knowledge and practice of mothers on supplementary feeding in Harisiddi Village, Nepal 1996. Target population were mothers of children aged 6 months to 3 years. One hundred and twenty mothers were interviewed by trained interviewers using pretested questionnaire.

Results of study showed that mothers' incorrect knowledge was higher than correct on supplementary feeding age of child, and mothers did practice more inappropriately. In the type of supplementary food, correct understanding and practice was greater than incorrect. There was association between knowledge peas/beans and education at p-value .02, and Practice of the first food local porridge and education was significant at P-value. 03. More mothers were aware of correct preparation of supplementary food and the right way of preparation was higher than the wrong. Understanding of preparing thick enough porridge and practice of semisolid food was influenced by mother's age at P-value .05 and .02 respectively. Right concept of frequently feeding was found greater than wrong concept, and more mothers showed practice correct. Practice of two hourly feeding was associated with mother's age at P-value .05. In three aspects of supplementary feeding, half of mothers exhibited correct knowledge and practice, and in one aspect it was less than half.

Recommendation: 1. Regular child nutrition education program targeting young mothers. 2. Encourage traditional positive concept and practice in new generation 3. More information about supplementary food types should be given to the older mothers (>30 yrs). 4. Increase local health care facilities. 5. Suitable media in teaching. 6. Low cost nutritious food should be included in nutrition education program. 7. National supplementary feeding guideline.

ภาควิชา.....การพัฒนารัฐภาพ.....
สาขาวิชา.....การพัฒนารัฐภาพ.....
ปีการศึกษา..... 2539.....

ลายมือชื่อนิติ Radha Devi Bangdel (shakya)
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Ke Tantilayun
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม S. Jongsipatvanich

ACKNOWLEDGEMENT

My sincere thanks to everyone who made this study possible for me. I would like to express my gratitude to Associate Professor Dr. Kitpramuk Tantayaporn for his valuable advises, constructive criticisms, and encouragement during my study period. I wish to extend my sincere thanks to Associate Professor Dr. Sungkhom Jogniputvanich for his invaluable comments, suggestions, encouragement and hospitality through out my study.

Heartily thanks to Ms. Tunchai Inthusoma who guided me with her wise suggestions for my questionnaire. I am grateful to Ms. Venus Udomprasertgul for her expert advises during analysis. My sincere thanks goes to Mrs. Malee Phulklongton for her concern and guidance through out my study. My thanks should goes to all the teachers for their suggestions and encouragement during my study. I am thankful to Mr. Boonart Laisnitsarekul for his suggestions and help during my study. Sincerely I wish to extend heartily thanks to Miss Pajari Yenbutra who helped and supported through out the study period. Thanks goes to Ms. Natjaree Pholwan who suggested and encouraged me in my study. Thanks delivered to Ms. Sasina Tubkong for her moral support in my study. I appreciate all the International Clinical Epidemiology Network administrative staff for their cooperation and help. Sincerely I wish to thank Miss Nalini Shakya for her care and provision of needed information for my study. Special thanks to my friend Laura for her cooperation, care and hospitality and english checking.

I would like to thank Mrs Bishnu Rai, campus chief, UMN Lalitpur Nursing Campus, for giving me chance and encouragement for this study. My sincere thanks to Mrs Phyl Asher for her help and intense support through out my study period. I would like to thank friends who provided me some support for my study.

Heartily thanks to my husband MR. Chandra Bangdel for his encouragement, support and help through out the training program. Special thanks to my mother and my sisters being very encouraging, and concerning for my study. I appreciate my daughter for her understanding and patience during my study in Bangkok. I am grateful to my family for taking care of everything during my study period. I like to appreciate my friends for their moral support. I am grateful to all staff from Harisiddi health center who helped me through out the survey of my study. My particular thanks goes to Chulalongkorn University for accepting me in this study program.

CONTENTS

	Pages
ABSTRACT (THAI)	IV
ABSTRACT (ENGLISH)	V
ACKNOWLEDGMENT.....	VI
CONTENTS	VII
LIST OF TABLES	XI
LIST OF FIGURES	XIII
 CHAPTER	
1. BACKGROUND AND RATIONALE	1
2. REVIEW OF LITERATURE.....	10
2.1 Child age for supplementary feeding.....	10
2.2 Supplementary feeding	11
2.3 Frequency of feeding	12
2.4 Practice	12
2.5 Number of children	13
2.6 Mother's age	13
2.7 Type of food	13
2.8 Preparation	14
2.9 Malnutrition	15
2.10 Knowledge	15
2.11 Education	16
3. RESEARCH METHODOLOGY.....	18
3.1 Research questions	18

3.2	Research objectives	18
3.3	Research hypothesis	19
3.4	Operational definitions	19
3.5	Research design	22
3.5.1	Study location.....	24
3.5.2	The sample.....	24
3.6	Measurement of variables	29
3.6.1	Socioeconomic characteristics	29
3.6.2	Knowledge of mother on supplementary feeding	29
3.6.3	Practice of mother on supplementary feeding	29
3.6.4	Instrument	30
3.7	Data collection	33
3.8	Data processing	34
3.9	Analysis of data	34
3.10	Statistical tests	34
3.11	Ethical consideration.....	
3.12	Limitations	36
3.13	Implication	36
4.	RESULTS OF THE STUDY.....	37
4.1	Socioeconomic Characteristics	38
4.2	Mother's knowledge on supplementary feedin.....	45

4.3 Mother's practice on supplementary feeding of the child	52
4.4 Statistical test	60
5. DISCUSSION	63
6. CONCLUSION	68
7. RECOMMENDATION	69
REFERENCES	72
APPENDIX.....	77
1.Questionnaire	77
2.Guideline on sypplementary feeding.....	89
VITAE	92

LIST OF TABLES

Tables	Pages
4.1.1 Frequency and percentage distribution of socioeconomic data	38
4.2.1 Mother's knowledge on supplementary feeding age of the child	45
4.2.2 Mother's knowledge on type of supplementary food	47
4.2.3 Mother's knowledge on preparation of supplementary food	48
4.2.4 Mother's knowledge on frequency of supplementary feeding	50
4.3.1 Mother's practice on supplementary feeding age of the child	52
4.3.2 Mother's practice on type of supplementary food	53
4.3.3 Mother's practice on preparation of supplementary food	55

4.3.4 Mother's practice on frequency of supplementary feeding	57
4.4.1 T-test for continuous data.....	60
4.4.2 Chi-square test for nominal data.....	61

LIST OF FIGURES

Figures	Pages
3.2 Diagram of study design	23
3.4 Structure of sample design	28